

“SAGA” d.o.o. BEOGRAD

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za godinu koja se završava
31. decembra 2018.**

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Osnivačima društva “Saga” d.o.o. Beograd

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja društva “Saga” d.o.o. Beograd i njegovih zavisnih pravnih lica (zajedno u daljem tekstu “Grupa”), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 62/2013 i 30/2018), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 62/2013 i 30/2018) i standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 3. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Osnivačima društva “Saga” d.o.o. Beograd


Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju Grupe za 2018. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu koji su bili predmet revizije. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 “Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije” i ograničeni su samo na ocenu usaglašenosti finansijskih informacija sadržanih u godišnjem izveštaju o poslovanju sa revidiranim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju Grupe za 2018. godinu usklađene su, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa revidiranim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za 2018. godinu.

Beograd, 17. april 2019. godine




Miljan Vujović
Ovlašćeni revizor

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS STANJA

Na dan 31.12. 2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			2018 Tekuća godina	2017 Tekuća godina
1	2	3	4	5
	AKTIVA			
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001	0	0
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002	377.681	337.011
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	78.710	88.259
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004		
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	14.984	24.533
013 i deo 019	3. Gudvil	0006	63.726	63.726
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007		
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008		
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009		
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	291.271	224.927
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011		
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	0012		
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	287.501	223.781
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014		
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015		
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016		
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017	3.770	1.146
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018		
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019	0	0
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020		
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021		
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022		
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023		
04. osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	7.290	14.844
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025		
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	300	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	1.017	1.020
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028		
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029		
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030		
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031		
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032		
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	5.973	13.824

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS STANJA

Na dan 31.12. 2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			2018 Tekuća godina	2017 Tekuća godina
1	2	3	4	5
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034	410	8.981
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035		
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036		
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037		
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038		
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039		
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040		
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041	410	8.981
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042	25.664	22.274
	G. OBRтна IMOVINA (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043	3.313.407	2.975.328
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	357.968	303.073
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045	250.619	251.174
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046		
12	3. Gotovi proizvodi	0047		
13	4. Roba	0048	28.901	21.223
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049		
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	78.448	30.676
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	1.860.921	1.593.287
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji – matična i zavisna pravna lica	0052		
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu – matična i zavisna pravna lica	0053	1.964	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji – ostala povezana pravna lica	0054	6.346	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu – ostala povezana pravna lica	0055	29.845	159.424
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	1.752.623	1.264.669
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	70.143	169.194
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058		
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059		
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	24.370	42.617
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061		
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	376.782	110.838
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matična i zavisna pravna lica	0063		0
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana pravna lica	0064		300
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065	1.223	5.867
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066		
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	375.559	104.671
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	0068	447.025	621.440
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069	905	5.152
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	245.436	298.921
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071	3.716.752	3.334.613
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	679.577	948.678

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS STANJA

Na dan 31.12. 2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			2018 Tekuća godina	2017 Tekuća godina
1	2	3	4	5
	PASIVA			
	A. KAPITAL (0402 + 0411 – 0412 + 0413 + 0414 + 0415 – 0416 + 0417 + 0420 – 0421) ≥ 0 = (0071 – 0424 – 0441 – 0442)	0401	1.187.923	1.286.039
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	46.655	47.832
300	1. Akcijski kapital	0403		
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	0404	46.548	47.725
302	3. Ulozi	0405		
303	4. Državni kapital	0406		
304	5. Društveni kapital	0407		
305	6. Zadržni udeli	0408		
306	7. Emisiona premija	0409		
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	107	107
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411		
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412		
32	IV. REZERVE	0413	3.881	3.890
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414		
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415	40.227	114.031
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	475	472
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	0417	1.443.172	1.243.473
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	1.208.080	1.084.870
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419	235.092	158.603
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420	1.461	284
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	0421	346.998	122.999
350	1. Gubitak ranijih godina	0422	123.000	121.502
351	2. Gubitak tekuće godine	0423	223.998	1.497
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	0424	62.109	44.949
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	8.454	6.971
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426		
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427		
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428		
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	8.454	6.971
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430		
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431		
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	53.655	37.978
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433		
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434		
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435		
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436		
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437		14.114
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438		
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439	53.655	23.864
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440	0	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	567	82

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS STANJA

Na dan 31.12. 2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			2018 Tekuća godina	2017 Tekuća godina
1	2	3	4	5
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442	2.466.153	2.003.543
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	303.663	428.560
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444		0
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445		
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	275.869	287.504
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447		
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448		
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	27.794	141.056
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	75.467	108.197
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	1.639.497	986.572
431	1. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452		
432	2. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453	934	40.941
433	3. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u zemlji	0454		
434	4. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455	27.805	29.854
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	1.428.119	705.061
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	182.399	210.573
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458	240	143
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	72.318	67.830
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	138.929	117.369
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	12.125	8.280
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	224.154	286.735
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 – 0420 – 0417 – 0415 – 0414 – 0413 – 0411 – 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 – 0071) ≥ 0	0463		
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 – 0463) ≥ 0	0464	3.716.752	3.334.613
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	679.577	948.678

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	2018	2017
1	2	3	Tekuća godina	Tekuća godina
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	6.585.794	6.030.808
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	882.080	733.289
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		0
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		0
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005	8.831	0
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006		0
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	845.342	552.463
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	27.907	180.826
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5.639.236	5.231.014
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011	3.418	2.271
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	4.489	
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	57.800	231.791
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	5.410.260	4.616.736
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	163.269	380.216
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016	27	140
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	64.451	66.365
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 – 1020 – 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028+ 1029) ≥ 0	1018	6.371.180	5.782.824
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	1.137.749	846.211
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	72.075	97.597
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022		
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	1.531.473	1.147.417
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	19.580	18.837
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	1.152.388	1.145.171
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	2.212.587	2.370.057
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	85.264	59.682
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	4.197	671
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	300.017	292.375
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 – 1018) ≥ 0	1030	214.614	247.984
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 – 1001) ≥ 0	1031		

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	2018	2017
1	2	3	Tekuća godina	Tekuća godina
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)	1032	23.306	85.221
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033	1.551	2.740
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	799	1.142
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035	457	1.380
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	295	218
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	2.299	5.492
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	19.456	76.989
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040	44.966	93.532
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041	4.102	8.168
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	391	3.036
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	549	3.528
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045	3.162	1.604
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	15.106	26.600
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	25.758	58.764
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 – 1040)	1048		
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 – 1032)	1049	21.660	8.311
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	159	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	231	20.236
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	19.952	16.833
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	156.513	50.877

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	2018	2017
1	2	3	Tekuća godina	Tekuća godina
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 – 1031 + 1048 – 1049 + 1050 – 1051 + 1052 – 1053)	1054	56.321	185.393
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 – 1030 + 1049 – 1048 + 1051 – 1050 + 1053 – 1052)	1055		0
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056		
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		30
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 – 1055 + 1056 – 1057)	1058	56.321	185.363
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 – 1054 + 1057 – 1056)	1059		
	P. POREZ NA DOBITAK			
721	I. PORESKE RASHODI PERIODA	1060	48.397	28.575
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKE RASHODI PERIODA	1061	1.243	2.668
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKE PRIHODI PERIODA	1062	4.413	2.986
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		
	S. NETO DOBITAK (1058 – 1059 – 1060 – 1061 + 1062)	1064	11.094	157.106
	T. NETO GUBITAK (1059 – 1058 + 1060 + 1061 – 1062)	1065		
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		10.202
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067	11.094	146.904
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		
	III. ZARADA PO AKCIJI			
	1. Osnovna zarada po akciji	1068		
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1069		

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA DOO BEOGRAD

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

Za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa	POZICIJA	AOP	Iznos	
			2018 Tekuća godina	2017 Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	11.094	157.106
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		
	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja			
331	a) dobiti	2005		
	b) gubici	2006		
	3. Dobiti ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
332	a) dobiti	2007		
	b) gubici	2008		
	4. Dobiti ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
333	a) dobiti	2009		
	b) gubici	2010		
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			
	1. Dobiti ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
334	a) dobiti	2011		27.933
	b) gubici	2012	73.804	
	2. Dobiti ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
335	a) dobiti	2013		
	b) gubici	2014		
	3. Dobiti ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka			
336	a) dobiti	2015		
	b) gubici	2016		
	4. Dobiti ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
337	a) dobiti	2017		
	b) gubici	2018	475	472

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA DOO BEOGRAD

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

Za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa	POZICIJA	AOP	Iznos	
			2018 Tekuća godina	2017 Prethodna godina
1	2	3	4	5
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) – (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		27.461
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) – (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020	74.279	
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 – 2020 – 2021) ≥ 0	2022		27.461
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 – 2019 + 2021) ≥ 0	2023	74.279	
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 – 2002 + 2022 – 2023) ≥ 0	2024		184.567
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 – 2001 + 2023 – 2022) ≥ 0	2025	63.185	
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026	63.185	184.567
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027	63.185	174.365
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		10.202

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	AOP	Iznos	
		2018 Tekuća godina	2017 Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	7.373.506	7.643.496
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	7.349.660	7.625.495
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	185	2.621
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	23.661	15.380
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	6.978.696	6.993.240
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	5.486.876	5.443.206
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	1.072.021	1.018.649
3. Plaćene kamate	3008	12.870	27.904
4. Porez na dobitak	3009	43.246	36.082
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	363.683	467.399
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	394.810	650.256
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	937.119	23.046
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		2.010
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015	2.029	
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016	934.726	20.731
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	364	259
5. Primljene dividende	3018	0	46
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	1.227.918	151.313
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020	4.589	16.576
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	18.313	6.237
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022	1.205.016	128.500
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	290.799	128.267
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	158.669	175.430
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		48.083
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028	158.386	127.308
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030	283	39

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SAGA D.O.O.

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	AOP	Iznos	
		2018 Tekuća godina	2017 Prethodna godina
1	2	3	4
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	434.351	856.735
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033	100.280	476.831
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034	187.851	202.512
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	424	15
5. Finansijski lizing	3036	25.710	12.894
6. Isplaćene dividende	3037	120.086	164.483
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	0	0
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	275.682	681.305
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3013 + 3025)	3040	8.469.294	7.841.972
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005 + 3019 + 3031)	3041	8.640.965	8.001.288
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3040 – 3041)	3042		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041 – 3040)	3043	171.671	159.316
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	621.440	804.508
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	4.838	6.415
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	7.582	30.167
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042 – 3043 + 3044 + 3045 – 3046)	3047	447.025	621.440

SAGA D.O.O., BEOGRAD

NAPOMENE

**UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU ZAVRŠENU**

31. DECEMBRA 2018. GODINE

Beograd, 07. mart 2019. godine

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

(Na obrascima propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik RS” br. 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/2012, 118/2012 i 118/2013, 95/2014, 144/2014).

1. BILANS STANJA
2. BILANS USPEHA
3. IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
4. IZVEŠTAJI O TOKOVIMA GOTOVINE
5. PROMENE NA KAPITALU
6. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Redovni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE

Osnivanje Matičnog društva

Društvo “Saga” d.o.o. (u daljem tekstu Matično društvo) je osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću upisom u sudski registar novembra 1989. godine kao kompanija u privatnom vlasništvu, sa sedištem u Beogradu. Osnivači društva su bili Vladan Mihailović, Dušan Radmilac i Goran Blagojević sa po 33,33 % učešća u kapitalu. 1990. godine kao osnivač pristupa i Goran Đaković, a 1992. godine Ljubiša Mitrović i Igor Pavlica.

Matično društvo je izvršilo usaglašavanje sa Zakonom o privrednim društvima (“Službeni list SRJ” br. 29/96, 3/96-ispravka, 29/97, 59/98 i 74/99) i Zakonom o klasifikaciji delatnosti i registru jedinica razvrstavanja (“Službeni list SRJ” br. 31/96, 12/98, 59/98 i 74/99).

Na osnovu Odluke o podeli br. 287211 od 31.07.2003. godine, Matično društvo je podeljeno na dva, i to:

- Privatno društvo sa ograničenom odgovornošću za promet robe i usluga u zemlji i inostranstvu “Saga” d.o.o. Beograd, ul. Bulevar Zorana Đinđića 64a
- Društvo za završne radove u građevinarstvu “Levelo” d.o.o., Beograd, ul. Bulevar Franše D Eperea bb.

Na sednici Skupštine Matičnog društva dana 21.12.2007. godine doneta je Odluka o statusnoj promeni odvajanja dela društva koji se bavi preradom drveta uz osnivanje Privrednog društva za obradu drveta sa ograničenom odgovornošću “Saga drvo” d.o.o. Beograd na dan 01.01.2008. godine, a na osnovu završnog računa 31.12.2007. godine.

Ugovorom o odvajanju dela društva i osnivanjem Privrednog društva “Saga drvo” d.o.o. Beograd, smanjen je osnovni kapital Matičnog društva u korist društva “Saga drvo” d.o.o. Beograd u iznosu od RSD 119 hiljada.

Osnovni kapital Matičnog društva registrovan u Agenciji za privredne registre posle izdvajanja društva “Saga drvo” d.o.o. Beograd iznosio je EUR 3,451.47.

Dana 23.10.2009. godine Odlukom osnivača br. 8526 sprovedeno je usklađivanje osnovnog kapitala registrovanog u APR-u sa iznosom na računima osnovnog kapitala u knjigama Matičnog društva. Izvršena je dokapitalizacija iz neraspoređene dobiti, tako da ukupan iznos registrovanog kapitala na dan 31.12.2009. godine registrovan u APR - u iznosi EUR 500,000.00.

Osnivači Matičnog društva sa ograničenom odgovornošću za promet i usluge u zemlji i inostranstvu do 06.03.2009. godine bili su:

• Goran Đaković	53,75%
• Igor Pavlica	18,50%
• Ljubiša Mitrović	18,50%
• Ilija Vujinović	9,25%

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE (Nastavak)

Matično društvo je u 2009. godini zaključilo strateško partnerstvo sa New Frontier Group i Ugovorom o kupoprodaji udela od 08.09.2009. godine dolazi do promene strukture osnovnog kapitala. Vlasnici udela u kapitalu Matičnog društva prodaju 65% svog udela društvu sa ograničenom odgovornošću New Frontier South East s.r.o., Bratislava, Slovačka.

Po rešenju APR-a od 08.01.2014. godine nova struktura osnovnog kapitala Matičnog društva je:

• New Frontier SOLUTIONS GMBH	65,00%
• Goran Đaković	16,55%
• Igor Pavlica	6,00%
• Ljubiša Mitrović	5,71%
• Ilija Vujinović	3,00%
• Nebojša Vuksanović	1,04%
• Milan Draganić	1,04%
• Radmilo Đorđević	0,26%
• Ivan Jegdić	0,35%
• Maša Jegdić	0,35%
• Emilija Jegdić	0,35%
• Eldar Banjica	0,35%

Po rešenju APR a od 27.06.2017. godine nova struktura osnovnog kapitala društva “Saga” d.o.o. Beograd je:

• New Frontier SOLUTIONS GMBH	65,83%
• Goran Đaković	16,76%
• Igor Pavlica	6,00%
• Ljubiša Mitrović	5,71%
• Ilija Vujinović	3,00%
• Nebojša Vuksanović	1,04%
• Milan Draganić	0,00%
• Aleksandar Đorđević	0,26%
• Ivan Jegdić	0,35%
• Maša Jegdić	0,35%
• Emilija Jegdić	0,35%
• Eldar Banjica	0,35%

Odlukom Skupštine Matičnog društva od 31.12.2010. godine i potpisivanjem ugovora, a od datuma 01.01.2011. godine, sprovedena je statusna promena, spajanje uz pripajanje privrednog društva SAGA INFOTECH preduzeće za informacione tehnologije d.o.o. Beograd, sa sedištem u ul. Milentija Popovića 9, matični broj 06930379.

U 2011. godini, “Saga“ d.o.o. Beograd je otkupila 100% uloga privrednog društva “GEOMANT“ d.o.o. sa sedištem u Beogradu, ul. Vojvode Toze 13, mat.br. 20026731.

U 2013. godini društvo “GEOMANT“ d.o.o., je likvidirano i obrisano iz Registra privrednih subjekata uz registracionu prijavu brisanja broj BD 47008/2013.

U 2013. godini, “Saga“ d.o.o. je otkupila 60% uloga privrednog društvo “Smart“ d.o.o., Novi Sad sa sedištem u Novom Sadu, Kralja Aleksandra 12/2, matični broj 08709785.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE (Nastavak)

U 2015. godini, Matično društvo je otkupilo 60% uloga privrednog društva “NPS” d.o.o. Beograd sa sedištem u Beogradu, Goce Delčeva 44, matični broj 17460790.

U 2015. godini, Matično društvo je osnovalo privredno društvo “NF INNOVA” d.o.o., Beograd sa sedištem u Beogradu, Omladinskih brigada 88, matični broj 21119113.

U 2015. godini, Matično društvo je ustupilo bez naknade 20% uloga u preduzeću “SAGA CG” d.o.o. sa sedištem u Podgorici, Crna Gora, Sv. Petar Cetinjski 1a, matični broj 0265797.

U 2016. godini, Matično društvo je ustupilo 6% uloga u preduzeću “NF Innova” d.o.o. Beograd fizičkim licima **Eldar Banjici i Dejanu Petković**, po Rešenju APR-a 100557/16 od 16.12.2016. godine.

Zavisna preduzeća koja posluju u sistemu Privatnog društva sa ograničenom odgovornošću za promet i usluge u zemlji i inostranstvu “Saga” d.o.o., Beograd su:

- “Saga CG” d.o.o., Podgorica (Udeo “Saga” d.o.o. je 80%)
- “Saga RS” d.o.o., Banja Luka (Udeo “Saga” d.o.o. je 100%)
- “Saga MK” doel, Skopje (Udeo “Saga” d.o.o. je 100%)
- “Smart” d.o.o., Novi Sad (Udeo “Saga” d.o.o. je 60%)
- “NF Innova” d.o.o., Beograd (Udeo “Saga” d.o.o. je 94%)
- “NPS” d.o.o., Beograd (Udeo “Saga” d.o.o. je 60%)

Delatnost, organizacija i upravljanje

Osnovna delatnost Grupe je proizvodnja računarskih mašina i druge opreme za obradu podataka - šifra delatnosti 2620.

Grupa posluje kao jedinstvena organizaciona jedinica, u okviru kojeg posluju sledeći sektori:

1. PRODAJA, POSLOVNI RAZVOJ I KORPORATIVNI POSLOVI

- Finansije i korporativni poslovi
- Prodaja i marketing
- Poslovni razvoj mreža i sistema
- Poslovni razvoj softvera

2. PROJEKTOVANJE, INŽENJERING I PODRŠKA

- Tehnološka rešenja
- Integrisani servisi
- SW rešenja
- Interni IT
- e-banking

Organi upravljanja preduzeća su:

- Skupština osnivača
- Nadzorni odbor i
- Dva direktora

Lice ovlašćeno za zastupanje je direktor Vladimir Popović koji svoju dužnost obavlja samostalno.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE (Nastavak)

Ostali podaci

Sedište Grupe je u Beogradu, ul. Bulevar Zorana Đinđića 64a.

Matično društvo ima otvorene tekuće račune kod sledećih banaka:

- Raiffaisen bank a.d. Beograd	265-1100310002637-92
- Societe generale bank a.d. Beograd	275-220006426-95
- Banka Intesa a.d. Beograd	160-7969-31
- Addiko banka a.d. Beograd	165-224-52
- OTP banka a.d. Beograd	325-9500900015648-04
- AIK banka, a.d. Niš	105-4086-90
- Poštanska štedionica a.d. Beograd	200-2226060101000-65
- Eurobank a.d. Beograd	250-2595031-33
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd	170-300013514-65
- Komercijalna Banka a.d. Beograd	205-89519-27
- NLB Banka a.d. Beograd	310-160549-74
- ProCredit Banka a.d. Beograd	220-100788-77
- Erste bank a.d. Novi Sad	340-34626-36
- Vojvođanska banka a.d. Novi Sad	355-1088487-75
- Sberbanka a.d. Beograd	285-0014044080003-98
- Credit agricole banka a.d. Novi Sad	330-4006385-10
- Halk bank a.d. Beograd	155-14877-96
- Mts banka a.d. Beograd	360-000000009070-47
- Direktna banka a.d. Kragujevac	150-0000001859305-14

Matični broj Matičnog društva je 17493647.

Poreski identifikacioni broj je 100394832.

Šifra deletnosti je 2620 - Proizvodnja računara.

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS br. 62/2013) Matično društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Na kraju 2017. godine Matično društvo ima 260 zaposlenih, a zajedno sa zavisnim društvima 398.

Na kraju 2018. godine Matično društvo ima 305 zaposlenih, a zajedno sa zavisnim društvima 455.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1. Osnove za konsolidovanje

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima Matično društvo ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom Zavisnog društva. Zavisna društva se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično društvo, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog društva (“Saga” d.o.o.) i sledećih domaćih i stranih zavisnih pravnih lica (u daljem tekstu “Konsolidovana zavisna društva”):

<u>Naziv društava</u>	<u>% učešća</u>
“Saga CG” d.o.o., Podgorica	80%
“Saga NFG” d.o.o., Banja Luka	100%
“Saga MK” doel, Skoplje	100%
“Smart” d.o.o. Novi Sad	60%
“NF INNOVA” d.o.o. Beograd	94%
“NPS” d.o.o. Beograd	60%

Finansijski izveštaji Matičnog društva i Konsolidovanih zavisnih društava (u daljem tekstu „Grupa“) korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog društva i njegovih zavisnih društava su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji Konsolidovanih zavisnih društava u inostranstvu preračunati su u dinare (RSD) po kursu važećem na dan bilansa stanja za pozicije bilansa stanja i po prosečnom kursu za period za pozicije bilansa uspeha. Sve rezultirajuće kursne razlike se priznaju kao zasebna komponenta (rezerve) u okviru kapitala. Kada se otuđi ili prodaju udeo u kapitalu zavisnog društava u inostranstvu, navedene kursne razlike se priznaju u bilansu uspeha kao deo dobitka ili gubitka od prodaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji*

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 1. januara 2018. godine i ranije i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2018. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane grupe:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 i MRS 27 - Investicioni entiteti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” - Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine); i
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010 - 2012”, objavljenog od strane IASB - a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011 - 2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012 - 2014”, objavljenog od strane IASB - a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji (Nastavak)*

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Investicioni entiteti: Primena izuzeća od konsolidovanja (izmene MSFI 10, MSFI 12 I MRS 28) (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 12 “Porez na dobit” - Priznavanje odloženih poreskih sredstava za neiskorišćene gubitke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Izmene MRS 7 “Izveštaj o tokovima gotovine” - Inicijativa za obelodanjivanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine) i
- Izmene MRS 12 “Porez na dobit” nastale kao rezultat godišnjeg projekta unapređenja standarda “Ciklus 2014 - 2016”, izdatim od strane IASB-a u decembru 2016. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 2018 (izdat u martu 2018. godine, nema naveden datum promene, prema tome, na snazi od momenta objavljivanja);
- Izmene MRS 40 “Investicione nekretnine” u vezi transfera investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 2 “Plaćanja zasnovana na akcijama” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 9, “Finansijski instrumenti”, u vezi opšteg računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine)
- Izmene MSFI 4 “Ugovori o osiguranju” u vezi primene MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- IFRIC 22 “Transakcije u stranoj valuti I razmatranje avansa” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine) i

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji (Nastavak)*

- Izmene različitih standarda (MSFI 1 i MRS 28) nastalih kao rezultat godišnjeg projekta unapređenja standarda “Ciklus 2014 - 2016”, izdatim od strane IASB-a u decembru 2016. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu*

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Grupe. Grupa sagledava njihov potencijalni uticaj na finansijske izveštaje, ukoliko ga ima:

- MSFI 16 “Lizing” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- IFRIC 23 “Neizvesnosti u vezi tretmana poreza na dobitak” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Godišnja unapređenja MSFI “Ciklus 2015-2017” - MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2017. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Izmene MSFI 9 “Finansijski instrumenti” u vezi prevremenih otplata sa negativnim kompenzacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ u vezi dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” u vezi izmena, smanjenja ili izmirenja plana (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Izmene MSFI 3 “Poslovne kombinacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Izmene MRS 1 i MRS 8 u vezi definicije materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine);
- Izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Okvirom za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine) i
- MSFI 17 “Ugovori o osiguranju” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

Pored toga, računovodstveni propisi Republike Srbije odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS broj 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010 i 101/2012), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (nastavak)

- opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja”;
- Vanbilansna sredstva i obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

S obzirom na napred izneto, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati konsolidovanim finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

2.3. Odstupanje računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI

Računovodstveni propisi Republike Srbije odstupaju od MSFI u sledećem:

- Učešće zaposlenih u dobiti se evidentira preko neraspoređene dobiti, a u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, a ne na teret rezultata perioda, kako se to zahteva po MRS 19 “Primanja zaposlenih”
- U skladu sa ranije važećim propisima, kod sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja za 2008/2009/2010/2012/2013. godinu, Društvo je odlučilo da neto efekat obračunate ugovorene valutne klauzule po osnovu dugoročnih potraživanja i obaveza u dinarima sa valutnom klauzulom, kao i neto efekat obračunatih kursnih razlika sa stanjem na taj dan po osnovu dugoročnih potraživanja i obaveza u stranoj valuti, ne iskaže u prihodima odnosno rashodima tekućeg perioda.

Navedeni tretman odstupaju od zahteva MRS 21 “Efekti promena deviznih kurseva” i MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”.

U skladu sa novim Pravilnikom o kontnom okviru, Grupa je neto efekat obračunate ugovorene valutne klauzule, kao i neto efekat obračunatih kursnih razlika, formiranih na napred navedeni način, iskazanih su u okviru ostalih aktivnih /pasivnih/ vremenskih razgraničenja na dan 31. decembra 2013. godine prenelo na teret tekućih finansijskih rashoda /prihoda/ prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2014. godinu.

Navedeni tretman odstupaju od zahteva MRS 8 “Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške”.

- Vanbilansna sredstva i obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

S obzirom na napred izneto, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati konsolidovanim finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

- Vanbilansna sredstva i obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

S obzirom na napred izneto, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati konsolidovanim finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.4. Preračunavanje stranih valuta

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan. Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili vrednovanja po kome se stavke ponovo odmeravaju.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha, kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za 2017. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, koji su bili predmet revizije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualnu kumuliranu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Ulaganja u interno generisana nematerijalna ulaganja/osim kapitalizovanih troškova razvoja/ su evidentirana kao rashod perioda u kome su nastali.

Korisni vek nematerijalnih ulaganja je procenjen kao određen.

Nematerijalna ulaganja sa određenim korisnim vekom upotrebe se amortizuju u toku korisnog veka trajanja i testiraju se na obezvređenje kada god se jave indikatori da nematerijalno ulaganje može da bude obezvređeno.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalnih ulaganja se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i sadašnje knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe od 5 godina.

Troškovi koji se odnose na održavanje programa računarskog softvera priznaju se kao rashodi kada nastanu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturna vrednost (uključujući carinske dažbine i PDV), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano, kao i kapitalizovane troškove pozajmljivanja.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke nekretnina, postrojenja i opreme su odmerena po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Mašine i oprema 5 godina
- Motorna vozila 7 godina
- Nameštaj, pribor i oprema 6 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja.

3.3. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica koja su pod kontrolom Matičnog društva, pri čemu se pod kontrolom podrazumeva moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama pravnog lica sa ciljem ostvarenja koristi od njegovog poslovanja. Smatra se da kontrola postoji kada Društvo poseduje, direktno ili indirektno (preko drugih zavisnih pravnih lica) više od polovine prava glasa u drugom društvu.

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica iskazana su po prvobitnoj vrednosti ulaganja umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročna potraživanja od pravnih lica u zemlji i inostranstvu.

3.5. Zalihe

Zalihe materijala se vrednuju po nabavnoj vrednosti. Za obračun izlaza zaliha materijala primenjuje se metod prosečne ponderisane cene.

Zalihe robe se vrednuju po nabavnoj vrednosti.

Na kraju obračunskog perioda vrši se odmeravanje zaliha i njihovo svođenje na fer vrednost na bazi starosne strukture. Gubici po osnovu obezvređenja vrednosti zaliha priznaju se u bilansu uspeha.

3.6. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Grupa klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem.

3.7. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 365 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije “ostali rashodi”. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u korist “ostalih prihoda”.

Izvršni odbor na bazi procene naplativosti donosi odluku o eventualnom umanjenju vrednosti potraživanja ili otpisu spornih potraživanja.

Na dan 31.12.2018. godine ukupna dospela potraživanja Grupe iznose RSD 433,657 hiljada. Od toga potraživanja starija od jedne godine iznose 6,23%, a potraživanja starija od dve godine 7,43% od ukupnih dospelih potraživanja. Većina potraživanja imaju ili valutnu klauzulu ili klauzulu o zateznoj kamati.

3.8. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih sredstava, kratkoročna beskamata potraživanja kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

U bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja za date kratkoročne pozajmice povezanim i drugim pravnim licima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u ostale kratkoročne finansijske obaveze.

3.10. Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti.

Po osnovu različito obračunate amortizacije po računovodstvenim i poreskim propisima došlo je do privremenih poreskih razlika (prema MRS 12) koje su se manifestovale kao odložena poreska sredstva - odložen poreski prihod tekuće godine prikazan u bilansu stanja. Grupa je poreske kredite po osnovu novozaposlenih radnika i ulaganja u osnovna sredstva iskoristilo u tekućoj godini i umanjilo poresku obavezu.

3.10. Odložena poreska sredstva

U skladu sa Članom 25a Zakona o porezu na dobit i stavom 48. MRS 12 Grupa je po osnovu rezervacije troškova za otpremnine za odlazak u penziju obračunalo odložena poreska sredstva - odložen poreski prihod perioda. Ove odredbe Zakona primenjuju se prvi put prilikom utvrđivanja oporezive dobiti za 2008. godinu.

3.11. Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

3.12. Osnovni kapital, raspodela dobiti

Osnovni kapital Grupe čine udeli članova društva sa ograničenom odgovornošću.

Raspodela dobiti vlasnicima kapitala Grupe priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Grupe odobrili raspodelu dobiti.

3.13. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Na teret rashoda, Grupa vrši rezervisanje za naknade otpremnina zaposlenih za odlazak u penziju.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja za naknade otpremnina zaposlenih za odlazak u penziju rade se na osnovu obračuna od strane nezavisnih aktuara.

Prilikom obračuna sadašnje vrednosti otpremnina za odlazak u penziju, na dan 31.12.2018. godine, korišćeni su sledeći ulazni podaci:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Rezervisanja (Nastavak)

- dve procenjene prosečne zarade u RS, koje, prema proceni aktuara, za novembar 2018. godine iznose RSD 140,926.00;
- procena rasta zarada na duži rok od 2%;
- diskontni faktor u visini od 3,50%, koji po oceni aktuara odražava stopu prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije duže ročnosti, odnosno obveznica Republike Srbije, i akcije preduzeća sa listinga A kojima se trguje na Beogradskoj berzi. Ostvareni prinos ovih hartija na Beogradskoj berzi se obračunava na osnovu ponderisanih dnevnih fer vrednosti ovih hartija tokom obračunskog perioda. Tokom 2018. godine emitovane su državne obveznice RS 10G sa stopom prinosa 4,85% i državne evro obveznice 10G sa stopom prinosa 3,5%. Pored toga, uzet je u obzir i kreditni rejting zemlje, agencija S&P, Fitch i Moody's sa ocenama kreditni rejting za dugoročno i kratkoročno zaduživanje, u stranoj i domaćoj valuti i to BB, BB, Ba3 respektivno.

Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije iznosi 3%.

- tablice smrtnosti SZS 2010 - 2012.
- stopa invalidnosti 0,15%
- procenat fluktuacije u dugoročnom periodu 0,5%
- metoda korišćena prilikom obračuna PUCM (Project Unit Credit Method). Navedena metoda uvedena je u skladu sa izmenama u MRS 19 i omogućava obelodanjivanja prema zahtevima standarda i pouzdaniju procenu otpremnina.

Aktuarski dobici i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama obračunavaju se na teret ili u korist kapitala u periodu u kojem su nastali.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine.

3.14. Obaveze po kreditima, lizing

Obaveze po kreditima i ugovorima za finansijski lizing se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima pomenute obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti a sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene prilikom pribavljanja kredita i lizinga priznaju se kao transakcioni troškovi u bilansu uspeha.

Obaveze po kreditima i obaveze za lizing se klasifikuju kao tekuće obaveze, dugoročne i kratkoročne (u koje spada i deo dugoročnih kredita i lizinga koji dospevaju u roku od godinu dana).

3.15. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima u zemlji se inicijalno iskazuju po nabavnoj vrednosti. Obaveze prema ino dobavljačima se inicijalno iskazuju po nabavnoj vrednosti a naknadno se odmeravaju primenom efekata kursnih razlika. Efekti nastali odmeravanjem obaveza prema ino dobavljačima se iskazuju u bilansu uspeha kao finansijski prihod ili rashod perioda.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period obuhvataju tekući i odloženi porez. Porez se priznaje u bilansu uspeha.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Matično društvo posluje i ostvaruje oporeziv u dobit.

Počev od januara 2013. godine, porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

3.17. Primanja zaposlenih

(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Matično društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Matično

društvo je takođe, obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Matično društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja. Doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine i jubilarne nagrade

Matično društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do

starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih, aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz obračuna, evidentiraju se na teret ili u korist bilansa uspeha perioda u kome su nastali.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

c) Učešće u dobiti i bonusi

Grupa priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada vlasnicima udela nakon određenih korekcija. Grupa priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

3.18. Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Grupe. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Grupa priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Grupa imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Grupe kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Grupa zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

(a) Prihod od prodaje robe, maloprodaja

Prihod od prodaje robe se priznaje kada Grupa proda robu kupcu. U maloprodaji, uobičajen način plaćanja je gotovinom ili kreditnom karticom.

Učešće prihoda od maloprodaje u ukupnim prihodima od prodaje u 2018. godini je 0,01341%.

(b) Prihod od prodaje usluga

Grupa prodaje usluge projektovanja, instalacije, integracije i tehničke podrške instaliranih računarskih sistema i softvera i usluge logističke podrške. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima (manje od jedne godine do 3 godine).

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom za pružanje usluga priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

Ukoliko nastanu okolnosti koje mogu da promene početne procene prihoda, troškova ili vreme potrebno za kompletiranje, procene se revidiraju. Ova revidiranja mogu dovesti do povećanja ili smanjenja procenjenih prihoda ili troškova i odražavaju se na prihod u periodu kada se rukovodstvo upoznao sa okolnostima koje su dovele do revidiranja.

(c) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama. Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Grupa stekla pravo da primi kamatu.

(d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje uplatom na tekući račun Matičnog društva.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

4.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Grupe je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Grupe svede na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Grupe u skladu sa politikama odobrenim od strane Izvršnog i Upravnog odbora.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR i USD. Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza i neto ulaganja u inostrana poslovanja.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Grupa ima obavezu da svoju ukupnu izloženost riziku od promena kursa stranih valuta zaštiti preko Službe finansija. Da bi upravljalo rizikom od promene kursa stranih valuta koji proističe iz budućih trgovinskih transakcija i priznatih sredstava i obaveza, Grupa koristi pretežno ugovore sa valutnom klauzulom u domaćem prometu u slučajevima kada je predmet isporuke oprema ino dobavljača. Rizik od promene kursa stranih valuta nastaje kada su buduće transakcije i priznata sredstva i obaveze iskazane u valuti koja nije funkcionalna valuta Grupe.

Tokom 2018. i 2017. godine, najveći deo obaveza po kreditima bio je sa promenljivom kamatnom stopom, koja je vezana za EURIBOR odnosno BELIBOR. Veći deo obaveza po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama su izražene u stranoj valuti (EUR), odnosno valutnom klauzulom vezane za EUR pre svega zbog veoma povoljne vrednosti EURIBORA (vec duže vreme je vrednost EURIBOR-a negativna i umanjuje ugovorenu kamatu) a manji iznos u dinarima.

Grupa ima određena ulaganja u inostrana poslovanja, u Republici Srpskoj, Crnoj Gori i Makedoniji, čija je neto imovina izložena riziku preračuna stranih valuta. Izloženost riziku koji proističe iz neto imovine Grupe u inostranim poslovanjima savladava se prvenstveno kreditima denominovanim u odgovarajućim stranim valutama.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Grupe od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Grupu kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu Grupu riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

Budući da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod i novčani tokovi u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Politika Grupe je da nivo ukupne zaduženosti ne prelazi 30% ukupnog godišnjeg prometa.

Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Grupa vrši analizu izloženosti rizika od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju, pa je u tom smislu, Grupa

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (Nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

donela odluku da dugoročne obaveze servisira dugoročnim potraživanjima, a jedan deo kratkoročnih kredita su povučeni u dinarima zbog povoljnije kamatne stope.

Rizik od promene kamatnih stopa

Takođe, zbog stimulativnih uslova za zaduživanje u domaćoj valuti i u cilju izbegavanja valutnog rizika deo obaveza po kreditima je ugovoren u RSD. Kod ugovorenih kredita sa valutnom klauzulom vodilo se računa da krediti budu ugovoreni u istoj valuti u kojoj su zaključeni ugovori sa kupcima u domaćem platnom prometu.

(b) Kreditni rizik

Grupa nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Grupa ima utvrđena pravila kako bi obezbedilo da se prodaja proizvoda na veliko obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Prodaja na malo obavlja se gotovinski ili putem kreditnih kartica.

U slučaju sklapanja poslova sa odloženim plaćanjem za kupce, vrši se procena kvaliteta njihove finansijske sposobnosti, uzima se u obzir finansijsko stanje kupca, iskustvo iz prošlosti i drugi faktori. Kao obezbeđenje plaćanja uzimaju se menice ili garancije banaka.

Ukupan promet u 2018. godini: RSD 6,585,794 hiljada.

Saldo potraživanja od kupaca na dan 31.12.2018.: RSD 1,860,921 hiljada.

U tabeli niže prikazano je 10 najvećih kupca, njihovo učešće u ukupnom prometu i njihova salda na dan bilansa stanja

Red. br.	Naziv kupca	Promet bez PDV-a RSD 000	Učešće u ukupnom prometu bez PDV-a (%)	Saldo 31.12.2018. RSD 000	Učešće salda u saldu ukupnih potraživanja (%)
1.	TELEKOM SRBIJA A.D. JAVNO PREDUZEĆE	933,451	14,17%	373,281	20,06%
2.	ELEKTROPRIVREDA SRBIJE BEOGRAD	637,269	9,68%	568,213	30,53%
3.	MINISTARSTVO FINANSIJA- UPRAVA ZA TREZOR	413,975	6,29%	-	0,00%
4.	RGZ REPUBLIČKI GEOD. ZAVOD	354,101	5,38%	-	0,00%
5.	BANKA INTESA	207,243	3,15%	26,872	1,44%
6.	VODOVOD	148,526	2,26%	47,528	2,55%
7.	MINISTARSTVO FINANSIJA- MAKEDONIJA	135,896	2,06%	-	0,00%
8.	MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA PRAVA	134,087	2,04%	478	0,03%
9.	CENTRALNI REGISTAR SOC.OS	128,046	1,94%	0	0,00%
10.	KOMERCIJALNA BANKA	113,669	1,73%	8,717	0,47%
	Ukupno	3,206,263	48,68%	1,025,089	55,09%

Rukovodstvo ne očekuje gubitke po osnovu slabih rezultata poslovanja gore navedenih strana u poslu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (Nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Grupa biti suočena sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Grupa upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Grupe. Finansije Grupe nadziru planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Grupe da bi se obezbedilo da Grupa uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučenim kreditnim aranžmanima.

Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune, oročene depozite ili hartije od vrednosti za trgovanje, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima ili sa dovoljnom likvidnošću koja obezbeđuje dovoljan prostor kakav je određen gore navedenim planom.

Donja tabela prikazuje analizu finansijskih obaveza Grupe prema preostalom dospeću u odnosu na ugovorene datume dospeća na dan bilansa stanja. Iznosi obelodanjeni u tabeli su ugovoreni nediskontovani novčani tokovi. Salda koja dospevaju do dvanaest meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim saldima s obzirom da uticaj diskontovanja nije značajan.

	<u>Do jedne godine</u>	<u>Od jedne do pet godina</u>
31. decembar 2017.		
Obaveze po kreditima (bez obaveza po finansijskom zakupu)	420,662	14,114
Dobavljači i ostale obaveze	1,180,051	23,864
31. decembar 2018.		
Obaveze po kreditima (bez obaveza po finansijskom zakupu) (Napomena 21)	285,707	5,200
Dobavljači i ostale obaveze (Napomene 22, 23, 24)	2,162,490	23,864

Navedeno grupisanje po vremenu dospeća nije obavezujuće po standardu ali je zasnovano na izboru menadžmenta.

Analiza po dospećima primenjuje se samo na finansijske instrumente pa prema tome zakonske obaveze nisu uključene.

4.2. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (Nastavak)

4.2. Upravljanje rizikom kapitala (Nastavak)

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Grupa može da izvrši korekciju isplata dividendi osnivačima, ili, pak, može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti (gearing ratio). Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Strategija Grupe u 2018. godini je bila da smanji koeficijent zaduženosti i zadrži ga u rasponu od 25% do 30%. Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Obaveze po kreditima - ukupno (kratkoročni i dugoročni krediti i lizing)	357,318	466,538
Minus: gotovina i gotovinski ekvivalenti	447,025	621,440
Neto dugovanja	-89,707	-154,902
Sopstveni kapital	<u>1,187,922</u>	<u>1,286,039</u>
Kapital - ukupno	<u>1,098,215</u>	<u>1,131,137</u>
Koeficijent zaduženosti	-8,17%	-13,69%

Koeficijent zaduženosti se u 2018. smanjio u odnosu na 2017. godinu za 5,53%.

Redovnim izmirivanjem dospelih obaveza i delimičnom otplatom kredita za likvidnost Grupa je uspeła da koeficijent zaduženosti svede na negativnu vrednost.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

5.1. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Grupa pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene se po dosadašnjoj praksi ne razlikuju od ostvarenih rezultata za više od 10 %.

(a) Porez na dobit

Grupa podleže obavezi plaćanja poreza na dobit.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

5.1. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (Nastavak)

(b) Priznavanje prihoda

Grupa koristi “metod stepena završenosti” pri računovodstvenom obuhvatanju prihoda od izvršenih usluga. Primena ovog metoda zahteva da rukovodstvo izvrši procenu izvršenih usluga do određenog datuma kao procenat od ukupnih usluga koje treba izvršiti.

(c) Penzije

Sadašnja vrednost obaveza za penzije zavisi od brojnih faktora, koji su određeni na aktuarskoj osnovi primenom brojnih pretpostavki. Primenjene pretpostavke se određuju na neto trošak (prihod) osnovi za penzije uključuju diskontnu stopu. Svaka promena u ovim pretpostavkama će imati uticaj na knjigovodstvenu vrednost obaveza za penzije.

Ostale ključne pretpostavke za obaveze po osnovu penzija zasnovane su delimično na tekućim tržišnim uslovima.

(d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Grupa se rukovodi smernicama MRS 39 da odredi kada je vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju umanjena. Vrednost finansijskih sredstava se prikazuje po tržišnoj vrednosti na dan bilansa.

BILANS STANJA

6. NEMATERIJALNA ULAGANJA

6.1. Ostala nematerijalna ulaganja

Stanje i promene na nematerijalnim ulaganjima Grupe mogu se prikazati na sledeći način:

Naziv pozicije	2018.	2017.
NABAVNA VREDNOST		
Početno stanje 01.01.	92,427	79,959
Povećanja koja su rezultat sticanja	1,372	12,468
Krajnje stanje 31.12.	93,799	92,427
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Početno stanje 01.01.	67,897	57,354
Amortizacija (Napomena 28)	10,918	10,543
Krajnje stanje 31.12.	78,815	67,897
NEOTPISANA VREDNOST 31.12.	14,984	24,530

Ostala nematerijalna ulaganja obuhvataju aplikativne softvere kupljene odvojeno od računara.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

6.2. Gudvil

Stanje i promene na gudvilu mogu se prikazati na sledeći način:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Gudvil	<u>63,726</u>	<u>63,726</u>
Krajnje stanje 31.12.	<u>63,726</u>	<u>63,726</u>

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Stanje i promene na nekretninama, postrojenjima i opremi Grupe mogu se prikazati na sledeći način:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
NABAVNA VREDNOST		
Početno stanje 01.01.	592,674	505,015
Povećanja koja su rezultat sticanja	140,271	108,799
Otuđenja	(20,545)	(21,140)
Krajnje stanje 31.12.	<u>712,400</u>	<u>592,674</u>
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Početno stanje - 01.01.	370,039	337,203
Amortizacija (Napomena 28)	74,346	49,139
Smanjenje	(19,486)	(16,303)
Krajnje stanje 31.12.	<u>424,899</u>	<u>370,039</u>
Ulaganje na tuđim OS	<u>3,770</u>	<u>1,146</u>
NEOTPISANA VREDNOST 31.12.	<u>291,271</u>	<u>223,781</u>

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

(a) Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju		
Početno stanje 01.01.	1,020	2,807
Povećanja po osnovu nerealizovanih dobitaka	4	223
Smanjenja po osnovu nerealizovanih gubitaka	(7)	(2,010)
Krajnje stanje 31.12.	<u>1,017</u>	<u>1,020</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

(a) Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju (Nastavak)

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica odnosi se na sredstva uložena u:

Naziv pozicije	31.12.2018.
Investicione jedinice KOMBANKINVEST	935
Investicione jedinice HYPO INVESTMENTS	80
Investicione jedinice RAIFFEISEN INVEST	2
UKUPNO:	1,017

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrednosti. Na kraju obračunskog perioda njihovo odmeravanje se vrši usklađivanjem nabavne i tržišne vrednosti. Investicione jedinice Investicionih fondova se na dan bilansa vrednuju po poslednjoj tržišnoj ceni.

(b) Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica

Učešća u kapitalu na dan 31.12. odnose se na:

Naziv pozicije	2018.	2017.
Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica		
Pocetno stanje 01.01.	-	-
Povećanja udela - RGC 30%	300	-
Krajnje stanje 31.12.	300	-

(c) Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostale dugoročne finansijske plasmane na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od RSD 5,973 hiljade (31. decembar 2017: RSD 13,814 hiljade) dinara čine dugoročno oročeni depoziti kod finansijskih institucija.

(d) Ostala dugoročna potraživanja

Naziv pozicije	2018.	2017.
Ostala dugoročna potraživanja	410	8,981
Krajnje stanje 31.12.	410	8,981

Ostala dugoročna potraživanja se odnose na deo dugoročnih potraživanja od kupca “Projektomontaža“ a.d. Beograd.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. ZALIHE

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
ZALIHE		
Početno stanje 01.01.	262,505	296,024
Povećanje/(Smanjenje)	17,016	(23,627)
Dati avansi	78,447	30,676
Krajnje stanje 31.12.	357,968	303,073

Na kraju obračunskog perioda, na osnovu procene rukovodstva, Grupa vrši usklađivanje vrednosti zaliha. Uzimajući u obzir kretanje kursa stranih valuta i opadanja vrednosti IT opreme na tržištu, primenjuju se odgovarajući procenti za obezvređenje u zavisnosti od starosne strukture zaliha.

Grupa ima obavezu da na stanju zaliha drži određenu količinu rezervnih delova za zamenu u garantnom roku i po Ugovorima o pružanju tehničke podrške korisnicima. Ugovori se zaključuju na period do 7 godina te se za ove zalihe radi usklađivanje vrednosti samo za one starije od 5 godina.

Struktura zaliha na dan 31.12.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Materijal	250,619	251,174
Roba	28,901	21,223
Dati avansi	78,448	30,676
UKUPNO:	357,968	303,073

10. POTRAŽIVANJA

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	1,965	-
Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	6,346	-
Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	29,845	159,424
Kupci u zemlji	1,752,623	1,264,669
Kupci u inostranstvu	70,142	169,194
Potraživanja po osnovu prodaje	1,860,921	1,593,287
Potraživanja iz specifičnih poslova	-	2,757
Potraživanja od zaposlenih	5,370	4,184
Potraživanja za više plaćen porez	10,231	28,089
Ostala potraživanja	8,769	7,587
UKUPNO:	24,370	42,617

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Ostala potraživanja odnose se na:

Potraživanja od fonda za zdravstveno osiguranje	RSD 3,568 hiljada
Dati depoziti	RSD 5,201 hiljada

Formiranje i ukidanje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru Ostalih rashoda/ostalih prihoda u Bilansu uspeha (Napomene 32 i 33). Iznosi knjiženi u korist ispravke vrednosti isknjižavaju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni.

Grupa vrši pojedinačnu ispravku vrednosti dospelih potraživanja za koja rukovodstvo proceni da su nenaplativa, a po predlogu popisne komisije. Ispravka vrednosti nenaplativih potraživanja vrši se po odluci organa upravljanja u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o računovodstvu i reviziji.

Grupa je u 2018. godini izvršila direktan otpis potraživanja koja su po Zakonu zastarela, tj. potraživanja od čijeg je roka za naplatu na dan 31.12.2018. godine prošlo više od 3 godine.

Sva dugoročna potraživanja dospevaju za naplatu u periodu od pet godina od datuma bilansa stanja.

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročne finansijske plasmane čine kratkoročne pozajmice povezanim i drugim pravnim licima i oročena devizna sredstva.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kratkoročni plasmani ostalim pravnim licima	-	300
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	10,619	5,867
Ispravka vrednosti kratkoročnih plasmana	(9,396)	-
Oročena devizna sredstva	375,559	104,671
UKUPNO:	376,782	110,838

12. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA		
Početno stanje 01.01.	621,440	804,508
Smanjenja	(184,225)	(183,068)
Povećanja	9,810	-
Krajnje stanje 31.12.	447,025	621,440

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI (Nastavak)

Gotovinski ekvivalenti i gotovina na dan 31.12. odnose se na:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Tekući računi	252,567	221,654
Devizni računi	194,439	399,529
Blagajna pazara	19	256
UKUPNO:	447,025	621,440

13. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	10,231	2,581
UKUPNO:	10,231	2,581

14. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Unapred plaćeni troškovi osiguranja	4,532	4,103
Razgraničeni troškovi tehničke podrške	8,815	4,368
Unapred plaćeni troškovi tehničke podrške	165,384	190,768
Unapred plaćeni troškovi usluga podizvođača	15,006	33,426
Obračunati PDV nefakturisani prihod	72	40,771
Potraživanja za nefakturisan prihod	51,627	25,484
UKUPNO:	245,436	298,920

15. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Po osnovu različito obračunate amortizacije po računovodstvenim i poreskim propisima došlo je do privremenih poreskih razlika (prema MRS 12) koje su se manifestovale kao odložena poreska sredstva u ukupnom iznosu od RSD 4,301 hiljadu (smanjenje u toku godine u iznosu od RSD 400 hiljada).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE (Nastavak)

Po osnovu ukalkuliranih otpremnina za odlazak u penziju imamo obračunata odložena poreska sredstva u ukupnom iznosu od RSD 701 hiljada (povećanje u toku godine u iznosu od RSD 126 hiljada), po osnovu amortizacije RSD 4,301 hiljadu (smanjenje u toku godine u iznosu od RSD 400 hiljada) po osnovu ukalkuliranih troškova za ekološku taksu u iznosu od RSD 55 hiljada (smanjenje u toku godine u iznosu od RSD 16 hiljada) dok odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja zaliha iznose RSD 18,812 hiljada (povećanje u toku godine u iznosu od RSD 4,004 hiljade), po osnovu ukalkuliranih troškova ostalih primanja odložena poreska sredstva iznose RSD 148 hiljade (povećanje u toku godine u iznosu od RSD 24 hiljade).

<u>Naziv pozicije</u>	
Odložena poreska sredstva	
Stanje na dan 01.01.2018.	22,274
Promene u toku godine - povećanje	3,390
Stanje na dan 31.12.2018.	25,664

16. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

U vanbilansnoj evidenciji Grupa evidentira primljene i izdate garancije čija je struktura sledeća:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Priljene garancije	-	413,550
Izdate garancije	679,577	535,127
UKUPNO	679,577	948,678

Specifikacija primljenih i izdatih garancija po bankama na dan 31.12. je sledeća:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Telekom Srbija i Telekom RS	-	413,550
UKUPNO:	-	413,550

Specifikacija garancija po bankama na dan 31.12. je sledeća:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Societe General Bank a.d. Beograd	192,573	54,246
Raiffeisenbank a.d. Beograd	312,334	357,778
Banka Intesa a.d. Beograd	10,901	-
Sberbanka a.d. Beograd	3,325	5,073
Unicredit Bank a.d. Beograd	77,279	85,922
Credit Agricol banka a.d. Beograd	83,165	32,108
UKUPNO:	679,577	535,127

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. KAPITAL I REZERVE

Ukupan kapital Grupe sa stanjem na dan 31.12.2017. godine iznosi RSD 1,187,922 hiljada, sa sledećom strukturom i promenama:

Naziv pozicije	2018.	2017.
1. Osnovni kapital i ostali kapital	46,655	47,832
Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	46,548	47,832
	107	107
2. Rezerve iz dobitka	3,881	3,890
Zakonske rezerve	3,881	3,890
3. Revalorizacione rezerve	-	-
4. Nerealizovani dobitci po osnovu HOV	40,227	114,031
5. Nerealizovani gubici po osnovu HOV	(475)	(472)
6. Neraspoređeni dobitak	1,443,172	1,243,473
7. Učešće bez prava kontrole	1,461	284
8. Gubitak	(346,998)	(122,999)
Ukupan kapital (1+2+3+4-5+6)	1,187,923	1,286,039

Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 475 hiljade predstavljaju negativan efekat koji se nije mogao pokriti pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HOV.

18. DUGOROČNA REZERVISANJA

Promene na računima rezervisanja su kao što sledi:

Naknade i druge beneficije zaposlenih

Naziv pozicije	2018.	2017.
REZERVISANJE ZA NAKNADE ZAPOSLENIMA		
Početno stanje 01.01.	6,971	13,523
Povećanje u toku godine	1,483	-
Ukidanje rezervisanja	-	(6,552)
Stanje na dan 31.12.	8,454	6,971

19. DUGOROČNI KREDITI

Naziv pozicije	2018.	2017.
DUGOROČNI KREDITI	0	147,272
Dugoročni krediti - deo koji dospeva dugoročno	-	14,114
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	0	133,158

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. DUGOROČNI KREDITI (Nastavak)

Promene na računu dugoročnih kredita su bile kao što sledi:

Naziv pozicije	
Stanje na dan 01.01.2018. - ukupno	10,991
Smanjenje u toku godine	<u>(10,991)</u>
Stanje na dan 31.12.2018.	<u>-</u>

Društvo je godinama unazad koristilo dugoročne kredite od banaka koji su bili obezbeđeni menicama Društva, a deo i založnim pravom na potraživanja od kupaca. Takvi poslovi sa dugoročnim rokom naplate koje smo finansirali iz dugoročnih kredita imali su ukalkulisanu naknadu za odloženo plaćanje koja je u celosti ili delimično pokrivala troškove kamate po kreditima i svi takvi ugovori sa kupcima imali su valutnu klauzulu

Grupa ne primenjuje računovodstvo zaštite od rizika (i nije ušlo ni u jedan aranžman zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa).

Kratkoročni krediti obezbeđeni su menicama Grupe, a neki delimično ili u punom iznosu pored menica zalogom potraživanja.

20. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

Obaveze po finansijskom zakupu

Naziv pozicije	2018.	2017.
Finansijski lizing - dugoročno dospeće	53,655	23,864
Finansijski lizing koji dospeva do jedne godine	<u>17,957</u>	<u>7,692</u>
UKUPNO:	<u>71,612</u>	<u>31,556</u>

Obaveze po finansijskom zakupu su efektivno osigurane kao pravo da zakupljeno sredstvo bude vraćeno zakupodavcu u slučaju da zakupac ne ispuni obavezu.

Promene na računu dugoročnih lizinga su bile kao što sledi:

Naziv pozicije	
Stanje na dan 01.01.2018. - ukupno	31,556
Povećanje u toku godine	<u>40,056</u>
Stanje na dan 31.12.2018.	<u>71,612</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Strukturu kratkoročnih finansijskih obaveza na dan 31.12. čine:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kratkoročni krediti	275,869	287,710
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	9,838	133,158
Deo obaveza za finansijski lizing koje dospevaju do jedne godine	17,957	7,692
UKUPNO:	303,664	428,560

Neto efekat nerealizovanih valutnih klauzula i neto efekat obračunatih nerealizovanih kursnih razlika obračunatih po stanju na dan 31. decembra 2018. godine priznat je u bilansu uspeha.

22. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja čine obaveze za primljene avanse kupaca i obaveze prema dobavljačima sa sledećom strukturom:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Obaveze za primljene avanse domaćih kupaca	69,947	124,635
Obaveze za primljene avanse ino kupaca	9,942	176
Obaveze za neizvršene usluge-WIP ADVANCES	1,675	961
Obaveze za PDV iz primljenih avansa	(6,097)	(17,575)
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	75,467	108,197
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1,428,119	705,061
Obaveze prema dobavljačima -matična i zavisna lica u inostranstvu	934	40,941
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	182,399	210,573
Ostala povezana lica u inostranstvu	27,805	29,854
Ostale obaveze	240	143
Obaveze iz poslovanja	1,639,497	986,572
UKUPNO:	1,714,964	1,094,768

Sve međusobne obaveze učesnika konsolidacije eliminisane su iz konsolidovanog bilansa.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Ostale kratkoročne obaveze sadrže obaveze za neisplaćene zarade i naknade zarada sa pripadajućim dažbinama, obaveze prema osnivačima za neisplaćene dividende, ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja, sa sledećom strukturom:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Obaveze iz specifičnih poslova	1,448	5,103
Obaveze za neisplaćene dividende osnivačima	26	11,350
Ostale obaveze (kamate povezana lica)	152	2,756
Ostale obaveze prema zaposlenima (po službenom putu i troškovi prevoza)	70,692	48,620
UKUPNO:	72,318	67,830

24. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine iznose RSD 447,526 hiljada, a odnose se na sledeće obaveze:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Obaveze porez na dodatu vrednost	138,929	117,369
UKUPNO:	138,929	117,369

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Obaveze porez na dobit	7,967	1,160
Obaveze za porez na prihode od kapitala na neisplaćene dividende osnivačima	-	2,003
Porez po odbitku (WHT)	3,428	4,514
Obaveze za eko taksu	374	468
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine	146	34
Obaveze po osnovu poreza i prevoz	210	100
UKUPNO:	12,125	8,280

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Pasivna vremenska razgraničenja	224,154	286,735
UKUPNO:	447,526	480,214

Na pasivnim vremenskim razgraničenjima, Grupa je na dan bilansa evidentirala:

- Nefakturisane usluge održavanja u iznosu od RSD 169,837 hiljade
- Nefakturisane usluge podizvođača u iznosu od RSD 53,278 hiljada
- Eko taksa, telefon i ostale usluge u iznosu od RSD 848 hiljada
- Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 191 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Grupa je izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018. godine. Neusaglašena potraživanja i obaveze nisu materijalno značajne.

BILANS USPEHA

26. POSLOVNI PRIHODI

Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za date popuste, povraćaj proizvoda i poreza na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju u trenutku kada se roba isporuči.

Prihodi od usluga se priznaju kada je usluga izvršena.

Kod ugovora koji nalažu objedinjenu isporuku opreme i instalaciju iste faktura se izdaje, odnosno prihodi se priznaju kada je oprema isporučena i instalacija izvršena.

Kod ugovora kod kojih se posebno definiše cena i rokovi za isporuku opreme, a posebno vrsta, cena i rokovi izvršenja usluge, fakture za opremu se izdaju u momentu isporuke i kvantitativnog prijema opreme a faktura za usluge u momentu izvršenja i kvalitativnog prijema usluge.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda primenom ugovorenih kamatnih stopa. Prihodi po osnovu kamata uključuju i prihode od zateznih kamata na zakasnela plaćanja obračunatih primenom propisane stope zatezne kamate. Kamate na kredite za nabavku nekretnina, postrojenja i opreme knjiže se na teret rashoda u periodu na koji se odnose.

Strukturu poslovnih prihoda na dan 31.12. čine:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihode od prodaje	6,521,316	5,964,303
Ostali prihodi	64,451	66,365
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i slično	27	140
UKUPNO:	6,585,794	6,030,808

Prihode od prodaje čine prihodi ostvareni prodajom robe, proizvoda i usluga u zemlji i inostranstvu po sledećoj strukturi:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihode od prodaje robe ostalim povezanim licima	8,831	-
Prihodi od prodaje robe u zemlji	845,342	552,463
Prihodi od prodaje robe u inostranstvu	27,907	180,826
UKUPNO:	882,080	733,289

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. POSLOVNI PRIHODI (Nastavak)

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihode od prodaje usluga matičnim i zavisnim licima u inostranstvu	3,418	2,271
Prihodi od prodaje usluga povezanim licima u zemlji	4,489	-
Prihodi od prodaje usluga ostalim povezanim licima u inostranstvu	57,800	233,791
Prihodi od prodaje usluga u zemlji	5,410,260	4,616,736
Prihodi od prodaje robe u inostranstvu	163,269	380,216
UKUPNO:	5,639,236	5,231,014

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi od izvoza	252,394	795,104
Prihodi od prodaje u zemlji	6,268,922	5,169,199
UKUPNO:	6,521,315	5,964,303

Prihodima od aktiviranja učinaka smatraju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja (osnovna sredstva-nepokretnosti postrojenja i oprema) materijal i rezervne delove, sopstveni transport, nabavke materijala i robe i drugo.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihode od aktiviranja proizvoda za sopstvene potrebe	72,075	97,597
UKUPNO:	72,075	97,597

OSTALI POSLOVNI PRIHODI

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Drugi poslovni prihodi	64,451	66,365
Prihodi od premije osiguranja, dotacija	27	140
UKUPNO:	64,478	66,505

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. POSLOVNI RASHODI

Poslovne rashode čine nabavna vrednost prodate robe i drugi poslovni rashodi: troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata (troškovi poreza na imovinu, naknada za korišćenje građevinskog zemljišta, kao i doprinosi na zarade i naknade zarada koji terete radnika i poslodavca), neto zarade i ostali lični rashodi, nezavisni od momenta plaćanja, a koji terete obračunski period.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Nabavna vrednost prodate robe	1,137,749	846,211
Svega nabavna vrednost prodate robe	1,137,749	846,211
Troškovi materijala za izradu	1,512,616	1,123,516
Troškovi režijskog materijala	7,606	10,593
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	11,151	13,308
Svega troškovi materijala	1,531,473	1,147,417
Troškovi goriva i energije	19,580	18,837
Svega troškovi goriva i energije	19,580	18,837
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	931,019	909,670
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	137,964	145,212
Troškovi naknada po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima	18,938	22,458
Troškovi službenog puta	34,073	47,087
Ostali lični rashodi i naknade	30,394	20,744
Svega troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rasodi	1,152,388	1,145,171
UKUPNO:	2,703,441	2,311,425

Ostale lične rashode čine:

- Otpremnine za raskid radnog odnosa - tehnološki višak RSD 4,463 hiljade
- Ostala davanja zaposlenima (8. mart, Nova Godina) RSD 4,772 hiljada
- Naknade troškova za prevoz radnika.....RSD 16,410 hiljada
- Dobrovoljno osiguranje RSD 1,472 hiljade
- Sistematski pregled RSD 2,697 hiljada
- Trošak stipendija RSD 580 hiljada

Troškove materijala čine troškovi materijala za izradu, troškovi režijskog materijala i troškovi utrošene energije, goriva i maziva.

Strukturu troškova zarada, naknada zarada, pripadajućih poreza i doprinosa na zarade i ostalih ličnih rashoda i naknada čine: bruto zarade, troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret poslodavca, troškovi naknada po Ugovorima o privremenim i povremenim poslovima, kao i troškovi službenog puta.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Troškovi amortizacije (Napomene 6 i 7)	85,264	59,682
Troškovi rezervisanja za gubitke na projektima	4,197	671
	89,461	60,353

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OSTALI POSLOVNI RASHODI

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Troškovi usluga na izradi učinka	1,891,874	2,076,554
Troškovi transportnih usluga	20,313	20,433
Troškovi usluga održavanja	84,059	56,540
Troškovi zakupnina	108,022	109,375
Troškovi reklama i propaganda	31,829	20,511
Ostali troškovi proizvodnih usluga	76,490	86,644
Svega troškovi proizvodnih usluga	2,212,587	2,370,057
Troškovi neproizvodnih usluga	216,349	196,615
Troškovi reprezentacije	35,046	33,994
Troškovi premije osiguranja	9,156	6,840
Troškovi platnog prometa	15,813	14,812
Troškovi članarina	7,668	4,632
Troškovi poreza	9,596	28,012
Troškovi doprinosa osnivača	1,522	223
Ostali nematerijalni troškovi	4,867	7,247
Svega nematerijalni troškovi	300,017	292,375
UKUPNO:	2,512,604	2,662,432

29. FINANSIJSKI PRIHODI

Finansijski prihodi se odnose na prihode od kamata, pozitivne kursne razlike i ostale finansijske prihode.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	799	1,142
Finansijski prihodi ostalih povezanih pravnih lica	457	1,380
Ostali finansijski prihodi	295	218
Prihodi od kamata	2,299	5,492
Pozitivne kursna razlike	11,727	32,967
Prihodi po osnovu valutne klauzule	7,729	44,022
UKUPNO:	23,306	85,221

Neto efekat nerealizovanih valutnih klauzula i neto efekat obračunatih nerealizovanih kursnih razlika obračunatih po stanju na dan 31. decembra 2018. godine priznat je u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi se odnose na rashode kamata, negativne kursne razlike, otpise dugoročnih finansijskih plasmana i ostale finansijske rashode.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	391	3,036
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	549	3,528
Rashodi kamata	15,106	26,600
Negativne kursne razlike	14,929	42,686
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	10,829	16,078
Ostali finansijski rashodi	3,162	1,604
UKUPNO:	44,966	93,532

Neto efekat nerealizovanih valutnih klauzula i neto efekat obračunatih nerealizovanih kursnih razlika, obračunatih po stanju na dan 31. decembra 2018. godine, priznat je u bilansu uspeha.

31. OSTALI PRIHODI

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	159	-
UKUPNO:	159	-

32. OSTALI PRIHODI

Neposlovni i vanredni prihodi se odnose na prihode iz ranijih godina, viškove, prihode od smanjenja obaveza i ostale neposlovne i vanredne prihode.

Strukturu ostalih prihoda čine:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5,508	4,819
Naplaćena otpisana potraživanja	1,564	129
Prihodi od smanjenja obaveza	6,148	1,890
Ostali nepomenuti prihodi	5,209	3,643
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	373	6,365
Vanredni prihodi	1,150	-
UKUPNO	19,952	16,833

Ostali nepomenuti prihodi se sastoje iz:

- Prihoda od marketinških fondova u iznosu od RSD 1,507 hiljada
- Prihodi od naknada štete od osiguranja vozila u iznosu od RSD 3,528 hiljada
- Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od RSD 174 hiljade.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. OSTALI RASHODI

Neposlovni i vanredni rashodi se odnose na gubitke po osnovu prodaje osnovnih sredstava, otpise obrtnih sredstava osim učinaka i ostale neposlovne i vanredne rashode.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu	-	1,035
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme	1,987	-
Rashodi po osnovu direktnog otpisa nenaplaćenih potraživanja	107,952	120
Ostali nepomenuti rashodi	13,716	11,453
Obezbvredjenje vrednosti materijala	32,858	38,269
Ostali rashodi	156,513	50,877

Ostali nepomenuti rashodi se sastoje iz:

- Kazne za prekršaje u iznosu od RSD 55 hiljada
- Ugovorene kazne i penali u iznosu od RSD 1,283 hiljade
- Humanitarnih izdataka u iznosu od RSD 3,525 hiljada
- Donacije robe/materijala sa zaliha u iznosu od RSD 4,240 hiljada
- Ostalih rashoda u iznosu od RSD 4,613 hiljada.

34. POREZ NA DOBIT

Dobitak tekuće godine je iskazan u Bilansu uspeha, pre oporezivanja za 2018. godinu u iznosu od RSD 56,321 hiljada (2017: RSD 185,363 hiljade), a nakon obračuna poreskog rashoda perioda u iznosu od RSD 48,397 hiljada, odloženog poreskog rashoda u iznosu od RSD 4,413 hiljada i odloženog poreskog prihoda u iznosu od RSD 1,243 hiljada. Neto dobitak za tekuću godinu iznosi RSD 11,219 hiljada.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Neto dobitak pre oporezivanja	56,321	185,363
Poreski rashod perioda	(48,397)	(28,575)
Odloženi poreski prihod perioda	4,413	2,986
Odloženi poreski rashod perioda	(1,243)	(2,668)
NETO DOBITAK	11,094	157,106

35. POTENCIJALNE OBAVEZE

Grupa ima potencijalne finansijske obaveze u vezi sa bankarskim i drugim garancijama i po drugim osnovama, koje su nastale u redovnom toku poslovanja. Ne očekuje se da će usled potencijalnih obaveza doći do materijalno značajnih finansijskih obaveza. U toku redovnog poslovanja, Grupa je izdala garancije trećim licima u iznosu od RSD 679,577 hiljada (2017. izdate garancije RSD 535,127 hiljada i primljene 2017. RSD 413,550).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

36. PORESKI RIZICI

Rukovodstvo je procenilo, na osnovu svog tumačenja poreske regulative, da nema rizika da određene poreske pozicije Grupe neće biti usvojene, ako ih budu proveravali nadležni poreski organi.

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Grupa ima potencijalne obaveze na ime bankarskih i drugih garancija i ostalih pitanja iz redovnog toka poslovanja.

Ne predviđa se da će bilo kakve materijalno značajne obaveze proizaći iz potencijalnih obaveza osim onih za koje je izvršeno rezervisanje.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne Banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

Oznaka valute	2018.	2017.
EUR	118.1946	118,4727
USD	103.3893	99,1155
GBP	131.1816	133,4302
CHF	104.9779	101,2847

Beograd, 07.03.2019.

Nebojša
Bjelotomić
100058331-01 7710114
12977710114

Digitally signed by
Nebojša Bjelotomić
100058331-011297
Date: 2019.04.17
10:46:23 +02'00'

GODIŠNJI
IZVEŠTAJ
O
POSLOVANJU
ZA 2018.
GODINU

KRATAK PRIKAZ

Saga d.o.o. Beograd - Osnovano 1989. godine, preduzeće Saga sa svojim ćerkama kompanijama danas broji preko 450 zaposlenih. Tradicija duga 30 godina i kvalitet rešenja koje nudi prepoznati su od strane klijenata i Saga d.o.o. Beograd je od 2005. godine neprekidno među tri najveća sistem integratora u Srbiji, po prihodu i IT dodatnoj vrednosti, a prema zvaničnim rezultatima. Rast kompanije nastavljen je u regionu, otvaranjem kancelarija u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Makedoniji, kao i akvizicijom preduzeća u Srbiji koje su se na tržištu probile sopstvenim inovativnim rešenjima. Sagino širenje van granica bivše Jugoslavije obezbeđeno je ulaskom u strateško partnerstvo sa New Frontier Group, najperspektivnijom grupacijom ICT preduzeća u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

New Frontier Group je osnovana u Austriji 2006. godine, a danas zapošljava više od 2000 IT profesionalaca u 15 država Centralne i Istočne Evrope, Severnoj Americi, Australiji i u Rusiji. Bavi se konsaltingom, sistem integracijom i inovativnim IT rešenjima, sa glavnom orijentacijom ka razvoju softvera i pružanju profesionalnih usluga. Uspešnost odabranog puta New Frontier grupacije potvrdio je i Gartner, svrstavši je 2012. godine među 10 najvećih sistem-integratorskih kompanija na tlu Centralne i Istočne Evrope. Ovo uspešno partnerstvo otvorilo je Sagi vrata novih tržišta u kojima posluje New Frontier Group. Sposobnost da se brzo prilagođava tržištu, ali i kontinualno investiranje u sopstveni razvoj predstavlja tajnu Saginog uspeha.

Prema "IDC Financial Insights' analysis and buyer perception", New Froniter Group, je sa svojim rešenjem za mobilno bankarstvo - iBanking prepoznat kao lider na "IDC MarketScape" (IDC MarketScape: European Mobile Banking Software Solutions 2017 Vendor Assessment).

Svi veliki vendori na IT tržištu sa kojima Saga saraduje, prepoznaju je kao najznačajnijeg partnera u regionu. Saga je već godinama najveći partner kompanijama Microsoft, HP, Fujitsu, Cisco, EMC... U skladu sa New Frontier Group strategijom Saga d.o.o. Beograd polako premešta svoj fokus ka prodaji sopstvenih intelektualnih rešenja. Njen cilj je da svoja rešenja, bilo softverska, bilo infrastrukturna, plasira u svim državama u kojima posluje grupacija, ali i da rešenja iz grupacije plasira u Srbiji, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Makedoniji. Pravi sistem-integratori izdvajaju se po velikom udelu servisa u infrastrukturnom biznisu, a u ovom trenutku Saga d.o.o. Beograd ostvaruje oko trećine ukupnog prihoda na ovaj način.

ZAVISNA PREDUZEĆA

Saga CG d.o.o. Podgorica, Crna Gora (80% u vlasništvu Saga d.o.o. Beograd)

Saga CG d.o.o. Podgorica posluje kao ćerka-kompanija Sage d.o.o. Beograd od aprila 2007. godine, uz punu podršku matične kompanije. U saradnji sa Sagom d.o.o. Beograd pruža najbolja rešenja svojim klijentima u upravljanju njihovim IT okruženjem u Crnoj Gori.

Saga RS d.o.o. Banja Luka, Republika Srpska (100% u vlasništvu Saga d.o.o. Beograd)

Saga RS d.o.o. Banja Luka posluje kao ćerka-kompanija Sage d.o.o. Beograd od decembra 2007. godine, uz punu podršku matične kompanije. U saradnji sa Sagom d.o.o. Beograd pruža najbolja rešenja svojim klijentima u upravljanju njihovim IT okruženjem u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Saga MK DOOEL Skoplje, Makedonija (100% u vlasništvu Saga d.o.o. Beograd)

Saga MK DOOEL Skoplje posluje kao ćerka-kompanija Sage d.o.o. Beograd od februara 2009. godine, uz punu podršku matične kompanije. U saradnji sa Sagom d.o.o. Beograd pruža najbolja rešenja svojim klijentima u upravljanju njihovim IT okruženjem u Makedoniji.

Smart d.o.o. Novi Sad, Republika Srbija (60% u vlasništvu Saga d.o.o. Beograd)

Smart d.o.o. osnovana je 2000. godine kao informatički edukativni centar. Danas predstavlja jednu od vodećih Solution & Service kompanija u Srbiji koja svojim korisnicima usluga obezbeđuje konstantan kvalitet. Od 2013. godine nalazi se u sastavu kompanije Saga d.o.o. Beograd.

NPS d.o.o., Republika Srbija (60% u vlasništvu Saga d.o.o. Beograd)

Od osnivanja (2003. godine) NPS je fokusiran na poslovno savetovanje, implementaciju, nadgradnju i održavanje savremenih poslovno-informacionih sistema i rešenja za napredno poslovno izveštavanje. Više od 100 uspešno zaključenih projekata, u zemlji i van nje, sa akcentom na ERP rešenje Microsoft Dynamics NAV, NPS-u su doneli niz nagrada i priznanja i reputaciju jednog od vodećih Microsoft Dynamics partnera u zemlji i regiji. Od 2015. godine nalazi se u sastavu kompanije Saga d.o.o. Beograd.

New Frontier Innova d.o.o. Beograd, Republika Srbija (94% u vlasništvu Saga d.o.o. Beograd)

New Frontier Innova je softverska kompanija specijalizovana za kreiranje višekanalnih rešenja za interakciju sa korisnicima u bankarskom sektoru. Opremila najznačajnije banke u regionu najnaprednijim rešenjima za digitalnu ekonomiju, a njeno potpuno prilagodljivo online bankarsko rešenje, iBanking, počelo je da pronalazi svoj put i do velikih banaka širom sveta. Nastala je uz punu podršku matične kompanije, Sage d.o.o. Beograd, u čijem je vlasništvu.

Beograd

Sedište u Beogradu,
Srbija

4 države

Srbija, Crna gora, Bosna i
Hercegovina i Makedonija

30 godina



Tradicija duga skoro tri decenije i kvalitet rešenja koje Saga nudi prepoznat je od strane klijenata i Saga je od 2005. godine neprekidno među tri najveća sistem integratora u Srbiji po prihodu i IT dodatnoj vrednosti. Rast kompanije je nastavljen u regionu, otvaranjem kancelarija u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Makedoniji, a njeno širenje van tih granica obezbeđeno je ulaskom u strateško partnerstvo sa New Frontier Group, najperspektivnijom grupacijom ICT preduzeća u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

450+ zaposlenih

Visoko kvalifikovani kadrovi u svim glavnim oblastima IT rešenja

RAZVOJ I OKRUŽENJE

Saga d.o.o. Beograd na IT tržištu Srbije (na osnovu istraživanja iz septembra 2018. godine)

Saga d.o.o. Beograd je od 2005. godine pa sve do danas među top tri sistem integratora u Srbiji po poslovnom prihodu¹. U IT sektoru Srbije, konkretno, u pregledu top 15 sistem integratora po poslovnom prihodu, Saga zauzima 2. mesto.

Tabela 1. **Ukupna vrednost IT tržišta u Srbiji u 2017. i tržišno učešće Sage i povezanih IT kompanija**

	Vrednost [miliona evra]	Učešće [%]
<i>Ukupna vrednost IT tržišta Srbije u 2017.</i>	481,60	100%
SAGA – IT poslovni prihod 2017	35,15	7,3%
SMART – IT poslovni prihod 2017	1,19	0,2%
NF INNOVA – IT poslovni prihod 2017	1,09	0,2%
NPS – IT poslovni prihod 2017	1,02	0,2%
Ukupno Koncentracija – IT poslovni prihod 2017	38,44	8,0%

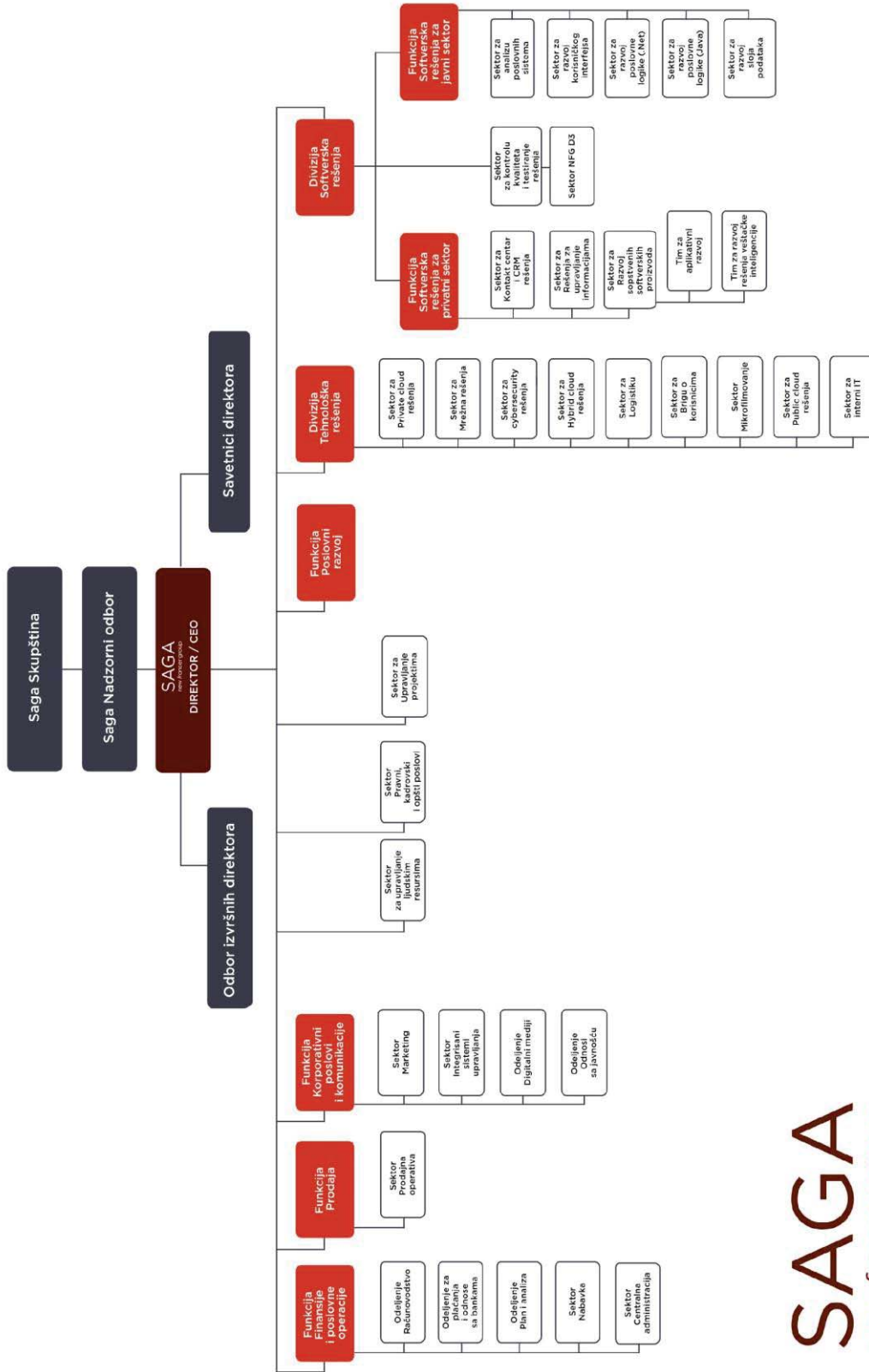
Tabela 2. **Ukupna vrednost IT usluga u Srbiji u 2017. i tržišno učešće Sage i povezanih IT kompanija**

	Vrednost [miliona evra]	Učešće [%]
<i>Ukupna vrednost IT usluga Srbije u 2017.</i>	117,20	100%
SAGA – prihod od IT usluga 2017	11,22	6,3%
SMART – prihod od IT usluga 2017	0,59	0,3%
NF INNOVA – prihod od IT usluga 2017	0,87	0,5%
NPS – prihod od IT usluga 2017	0,48	0,3%
Ukupno Koncentracija – prihod od IT usluga 2017	13,17	7,4%

Tabela 3. **Vrednost tržišta softvera u Srbiji u 2017. i tržišno učešće Sage i povezanih IT kompanija**

	Vrednost [miliona evra]	Učešće [%]
<i>Vrednost tržišta softvera Srbije u 2017.</i>	84,70	100%
SAGA – prihod od softvera 2017	13,78	16,3%
SMART – prihod od softvera 2017	0,59	0,6%
NF INNOVA – prihod od softvera 2017	0,22	0,3%
NPS – prihod od softvera 2017	0,53	0,6%
Ukupno Koncentracija – prihod od softvera 2017	15,04	17,8%

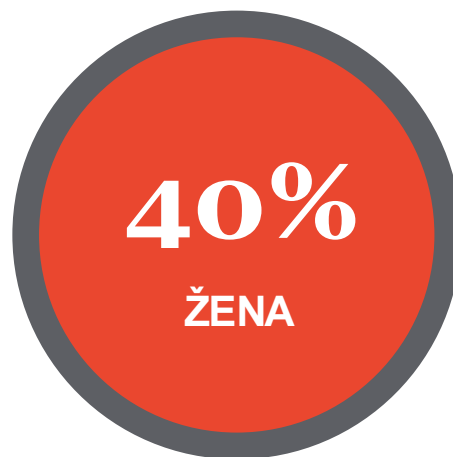
ORGANIZACIONA STRUKTURA



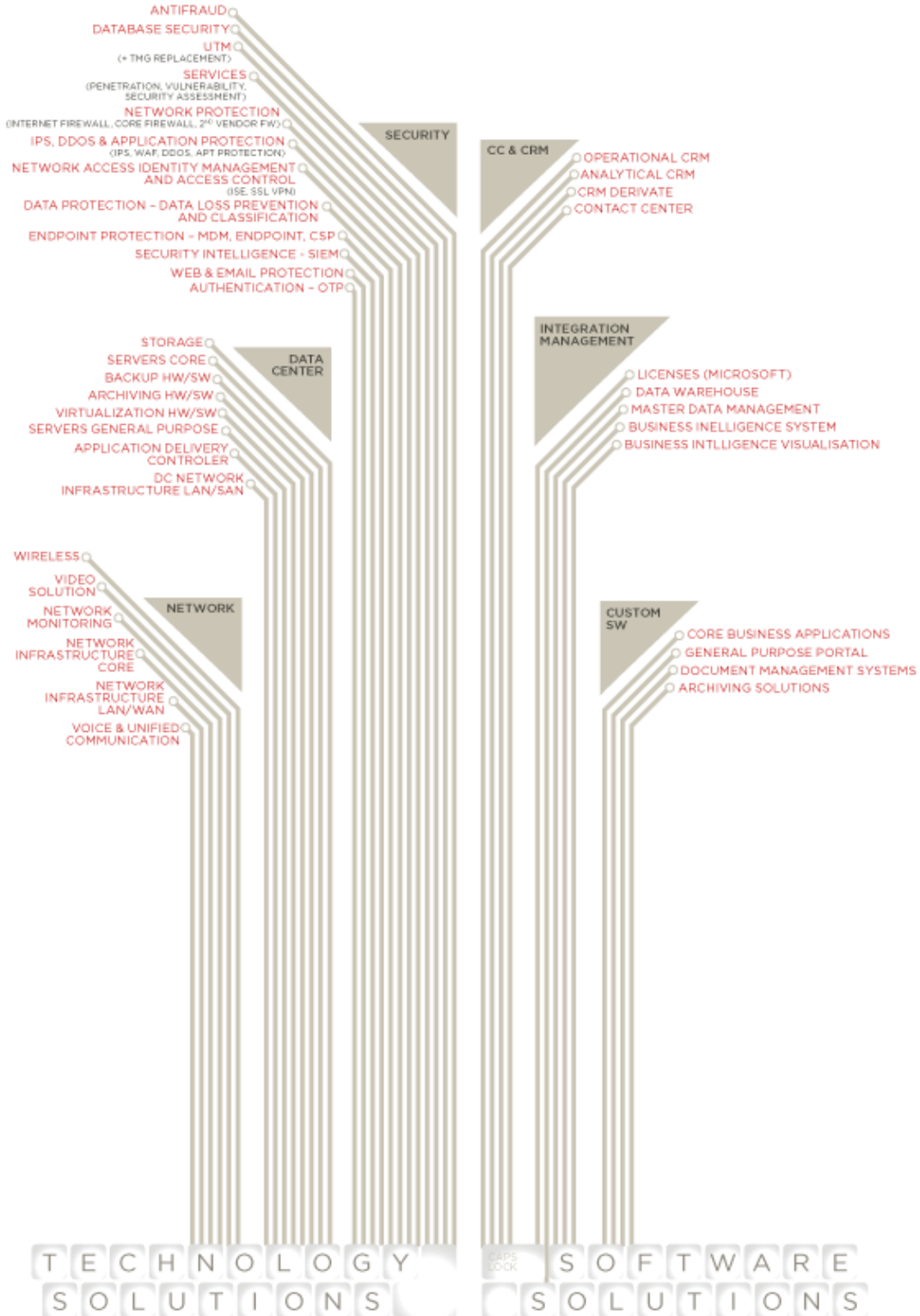
ZAPOSLENI

Saga veruje da su njeni zaposleni najvažniji resurs kompanije. Stoga kontinualno ulaže u njihovo znanje i investira u njihovu obuku i povećanje njihovog znanja i poslovnih veština. U tom cilju redovno organizuje interne i eksterne kurseve.

Saga grupa (Saga BG, Saga CG, Saga MK, Saga RS, NF Innova, Smart i NPS) broji ukupno 455 zaposlenih (matično društvo 305 zaposlenih), od kojih su približno 40% žene. Sagini zaposleni poseduju preko 1700 sertifikata. Među Saginim zaposlenim 144 ima završen fakultet ili veći stepen obrazovanja.



SAGIN PORTFOLIO



SAGIN PORTFOLIO

Saga neprekidno širi oblast svog delovanja i danas je zastupljena u gotovo svim industrijskim granama. U stanju je da odgovori na najkompleksnije zahteve korisnika u oblasti telekomunikacionih rešenja za velika i srednja preduzeća, a poslovna rešenja koja nudi odgovaraju na ekonomičan način na najveće izazove u poslovanju. Posедуje ogromno iskustvo u realizaciji ICT infrastrukture koja predstavlja osnovu za poslovanje velikih preduzeća, projektuje i implementira računarske sisteme od kritične važnosti i kao i Data centre za klijente kojima je to od suštinske važnosti, dok za najzahtevnije korisnike realizuje rešenja za skladištenje podataka i iz oblasti poslovne inteligencije. U Saginom portfoliju nalazi se i realizacija kontakt centara koji opslužuju milione korisnika, dok na nivou grupacije razvija iBanking, moderno online bankarsko rešenje za korporativne i rezidencijalne klijente. NPS, nova kompanija u Saginoj grupaciji, jedan je od najvećih Microsoft partnera u Srbiji na polju ERP rešenja.

Istovremeno sa ovakvim širokim poljem delovanja, Saga je prepoznala da mora da se fokusira na određena rešenja i da tako pristupa tržištu. Između ostalog to se dogodilo i sa rešenjima za zaštitu, zahvaljujući čemu je 2014. godine oformljen i poseban tim koji se bavi IT sigurnosnim rešenjima. Iako se i pre toga Saga bavila određenim IT tehnologijama u tom domenu, sada su sva sigurnosna rešenja stavljena pod jedan kišobran, čime je obezbeđen holistički pristup tom problemu. Koliko ozbiljno pristupa tom problemu pokazuje i činjenica da je Saga jedna od retkih kompanija u regionu koja u svojim redovima ima etičkog hakera.

Saga je 2016. godine osnovala novi sektor "Razvoj sopstvenih softverskih proizvoda" koji se bavi razvijanjem softverskih proizvoda zasnovanih na veštačkoj inteligenciji. Lansirana su tri različita proizvoda, koja nalaze primenu u bankarskoj industriji, industriji osiguranja, telco i health industriji: "Weaver" - notifikaciona platforma koja u sebi sadrži pametnog chatbota, "G#" – digitalni markentiški alat baziran na lokacijskim servisima, i "Selecta" – CRM seldeće generacije, koji u sebi sadrži real time decision hub.

Saga je izgradila reputaciju „savetnika od poverenja“ kako u smislu smanjivanja rizika poslovanja, tako i kao tehnološki savetnik. Jedino na taj način moguće je u potpunosti odgovoriti na potrebe korisnika. S tim u cilju Saga neprestano prati trendove na polju IT tehnologija na koje odgovara najnaprednijim rešenjima.



FINANSIJSKI REZULTATI - SAGA GRUPA

Bilans uspeha		
HRSD	2018	2017
POSLOVNI PRIHODI	6.585.794	6.030.808
POSLOVNI RASHODI	6.371.180	5.782.824
POSLOVNI DOBITAK	214.614	247.984
FINANSIJSKI PRIHODI	23.306	85.221
FINANSIJSKI RASHODI	44.966	93.532
GUBITAK IZ FINANSIRANJA	21.660	8.311
PRIH. OD USKLAĐ. VRED.OSTALE IMOVINE ISKAZANOJ PO FER VRED. KROZ BU	159	
RASH. OD USKLAĐ. VRED.OSTALE IMOVINE ISKAZANOJ PO FER VRED. KROZ BU	231	20.236
OSTALI PRIHODI	19.952	16.833
OSTALI RASHODI	156.513	50.877
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZVANJA	56.321	185.393
NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA		
NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA		30
DOBITAK PRE OPOREZVANJA	56.321	185.363
PORESKI RASHOD PERIODA	48.397	28.575
ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1.243	2.668
ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	4.413	2.986
NETO DOBITAK	11.094	157.106

Zabeležen je blagi pad poslovne aktivnosti, pre svega, jer je društvo NF Innova ostvarilo značajan gubitak koji se odrazio na konsolidovani rezultat grupe. Ključni generator gubitka u društvu NF Innova su velika ulaganja u softverske proizvode i odlaganje realizacije pojedinih planiranih projekata za naredne godine.

Bilans stanja		
HRSD	2018	2017
AKTIVA		
STALNA IMOVINA	377.681	337.011
NEMATERIJALNA IMOVINA	78.710	88.259
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	291.271	224.927
DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	7.290	14.843
DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	410	8.982
ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	25.664	22.274
OBRтна IMOVINA	3.313.407	2.975.328
ZALIHE	357.968	303.073
POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	1.860.921	1.593.287
POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA		
DRUGA POTRAŽIVANJA	24.370	42.617
KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	376.782	110.838
GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	447.025	621.440
POREZ NA DODATU VREDNOST	905	5.152
AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	245.436	298.921
UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA	3.716.752	3.334.613
VANBILANSNA AKTIVA	679.577	948.678
PASIVA		
KAPITAL	1.187.923	1.286.039
DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	62.109	44.949
DUGOROČNA REZERVISANJA	8.454	6.971
DUGOROČNE OBAVEZE	53.655	37.978
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	567	82
KRATKOROČNE OBAVEZE	2.466.153	2.003.543
KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	303.663	428.560
PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	75.467	108.197
OBAVEZE IZ POSLOVANJA	1.639.497	986.572
OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	72.318	67.830
OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	138.929	117.369
OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	12.125	8.280
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	224.154	286.735
UKUPNA PASIVA	3.716.752	3.334.613
VANBILANSNA PASIVA	679.577	948.678

U 2018-oj, uporedo sa rastom poslovne aktivnosti, ukupna bilansna suma zabeležila je rast u relativnom predznaku od 11% y-o-y, usled: (i) povećanih investicija u opremu zbog Outsourcing projekata (ii) povećanja zaliha (iii) rasta kratkoročnih finansijskih plasmana.

Equity ratio (kapital/ukupna pasiva) je stabilan i ne beleži oscilacije u odnosu na prethodni period. Srednjoročni cilj je da equity ratio ostvari nivo od +40%.

Tokovi gotovine		
HRSD	2018	2017
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	7.373.506	7.643.496
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.978.696	6.993.240
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	394.810	650.256
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	937.119	23.046
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.227.918	151.313
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	-290.799	-128.267
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	158.669	175.430
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	434.351	856.735
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-275.682	-681.305
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	8.469.294	7.841.972
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	8.640.965	8.001.288
NETO ODLIV GOTOVINE	-171.671	-159.316
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	621.440	804.508
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	4.838	6.415
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	7.582	30.167
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	447.025	621.440

U 2018-oj, generisani su pozitivni neto novčani prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti u iznosu od RSD 395 mln. Negativni, neto novčani odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja u iznosu od -291 mln odnose se najvećim delom na oročena sredstva, čak 377 mln. Uprkos pozitivnim neto novčanim prilivima iz poslovne aktivnosti, imamo značajne odlive po osnovu finansijske aktivnosti koji su posledica povraćaja kredita i kao krajnji rezultat neto odliv gotovine u iznosu od RSD 172 mln i smanjenje krajnjeg stanje keša (2018: RSD 447mln; 2017: RSD 621 mln).

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Grupe je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Grupe svede na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Grupe u skladu sa politikama odobrenim od strane Izvršnog i Upravnog odbora.

• Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje sledeće vrste rizika:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Grupa posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR i USD. Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza i neto ulaganja u inostrana poslovanja.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Grupa ima obavezu da svoju ukupnu izloženost riziku od promena kursa stranih valuta zaštiti preko Službe finansija. Da bi upravljalo rizikom od promene kursa stranih valuta koji proističe iz budućih trgovinskih transakcija i priznatih sredstava i obaveza, Grupa koristi pretežno ugovore sa valutnom klauzulom u domaćem prometu u slučajevima kada je predmet isporuke oprema ino dobavljača. Rizik od promene kursa stranih valuta nastaje kada su buduće transakcije i priznata sredstva i obaveze iskazane u valuti koja nije funkcionalna valuta Grupe. Tokom 2018. i 2017. godine, najveći deo obaveza po kreditima bio je sa promenljivom kamatnom stopom, koja je vezana za EURIBOR odnosno BELIBOR. Veci deo obaveza po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama su izražene u stranoj valuti (EUR), odnosno valutnom klauzulom vezane za EUR pre svega zbog veoma povoljne vrednosti EURIBORA (vec duže vreme je vrednost EURIBOR-a negativna i umanjuje ugovorenu kamatu) a manji iznos u dinarima.

Grupa ima određena ulaganja u inostrana poslovanja, u Republici Srpskoj, Crnoj Gori i Makedoniji, čija je neto imovina izložena riziku preračuna stranih valuta. Izloženost riziku koji proističe iz neto imovine Grupe u inostranim poslovanjima savladava se prvenstveno kreditima denominovanim u odgovarajućim stranim valutama.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Grupe od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Grupu kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksni kamatnim stopama izlažu Grupu riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

Budući da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod i novčani tokovi u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

Politika Grupe je da nivo ukupne zaduženosti ne prelazi 30% ukupnog godišnjeg prometa. Grupa vrši analizu izloženosti rizika od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju, pa je u tom smislu, Grupa donela odluku da dugoročne obaveze servisira dugoročnim potraživanjima, a jedan deo kratkoročnih kredita su povučeni u dinarima zbog povoljnije kamatne stope.

Takođe, zbog stimulativnih uslova za zaduživanje u domaćoj valuti, i u cilju izbegavanja valutnog rizika deo obaveza po kreditima je ugovoren u RSD. Kod ugovorenih kredita sa valutnom klauzulom vodilo se računa da krediti budu ugovoreni u istoj valuti u kojoj su zaključeni ugovori sa kupcima u domaćem platnom prometu.

• Kreditni rizik

Grupa nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Grupa ima utvrđena pravila kako bi obezbedilo da se prodaja proizvoda na veliko obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Prodaja na malo obavlja se gotovinski ili putem kreditnih kartica.

U slučaju sklapanja poslova sa odloženim plaćanjem za kupce, vrši se procena kvaliteta njihove finansijske sposobnosti, uzima se u obzir finansijsko stanje kupca, iskustvo iz prošlosti i drugi faktori. Kao obezbeđenje plaćanja uzimaju se menice ili garancije banaka.

• Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Grupa biti suočena sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Grupa upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Grupe. Finansije Grupe nadziru planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Grupe da bi se obezbedilo da Grupa uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučanim kreditnim aranžmanima.

Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune, oročene depozite ili hartije od vrednosti za trgovanje, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima ili sa dovoljnom likvidnošću koja obezbeđuje dovoljan prostor kakav je određen gore navedenim planom.

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Grupa može da izvrši korekciju isplata dividendi osnivačima, ili, pak, može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje. Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti (gearing ratio). Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u

bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Strategija Grupe u 2018. godini je bila da smanji koeficijent zaduženosti i zadrži ga u rasponu od 25% do 30%.

Koeficijent zaduženosti se u 2018. smanjio u odnosu na 2017. godinu za 9,58%.

Redovnim izmirivanjem dospelih obaveza i delimičnom otplatom kredita za likvidnost grupa je uspela da koeficijent zaduženosti svede na negativnu vrednost.

Nebojša

Bjelotomić

100058331-011

2977710114

Digitally signed by

Nebojša Bjelotomić

100058331-011297771

0114

Date: 2019.04.17

10:45:21 +02'00'



BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

